

TE KOOP / FOR SALE / ZU VERKAUFEN
ORGEL Den Helder (NL) v.m. Evangelisch Lutherse Kerk

In 1909 bouwde de firma Maarschalkerweerd & Zoon een nieuw orgel met een pneumatische tractuur in de fraaie neogotische kapel van de Zusters van de Goede Herder te Leiderdorp. In 1967 plaatste orgelbouwer Willem van Leeuwen een nieuw binnenwerk in de fraaie kas. Het klooster sloot haar deuren in 1971. Van Leeuwen plaatste het orgel vervolgens over naar de Evangelisch-Lutherse Kerk in Den Helder. In 1990 werd ook deze kerk gesloten. Het gebouw heeft daarna enkele jaren leeg gestaan. In 1995 werd het in gebruik genomen als Nederlands Gereformeerde kerk maar ook deze kerk werd in 2013 opgeheven. Op dit moment wordt het gebouw verhuurd aan de Evangelische Gemeente De Deur. The eigenaar van het gebouw en orgel heeft Van den Heuvel-Orgelbouw de opdracht gegeven om een geschikte plaats te vinden voor dit bijzondere orgel.

In 1909, the organ builder Maarschalkerweerd & Son built a new organ with pneumatic action in the beautiful neo-Gothic chapel of the Sisters of the Good Shepherd in Leiderdorp (NL). In 1967 organ builder Willem van Leeuwen built a new instrument in the beautiful oak case. The monastery was closed in 1971 and Van Leeuwen transferred the organ to the Evangelical Lutheran Church in Den Helder (NL). This church was closed in 1990 and the building stood unused up to 1995 when the Dutch Reformed Church bought it. In 2013 however also this community closed and the building was rented to an Evangelical Congregation. The owner of the church decided to sell the organ, and Van den Heuvel-Orgelbouw was requested to find a fine church for this organ.

1909 baute die Firma Maarschalkerweerd & Sohn eine neue Orgel mit pneumatischer Traktur in der schönen Kapelle der Schwestern vom Guten Hirten in Leiderdorp (NL). 1967 baute Orgelbauer Willem van Leeuwen ein neues Instrument in der Gehäuse. Das Kloster schloss die Türen 1971 und Van Leeuwen installierte diese Orgel in der Evangelisch-Lutherische Kirche in Den Helder (NL). 1990 wurde aber auch diese Kirche geschlossen und das Gebäude stand leer bis zum 1995. Anschliessend wurde diese Kirche bis zum 2013 benutzt von der Niederländisch Reformierte Kirche. Derzeit wird das Gebäude an eine Evangelische Kirchengemeinde vermietet. Der Privatbesitzer hat Van den Heuvel-Orgelbau beauftragt, einen geeigneten Platz für diese besondere Orgel zu finden.

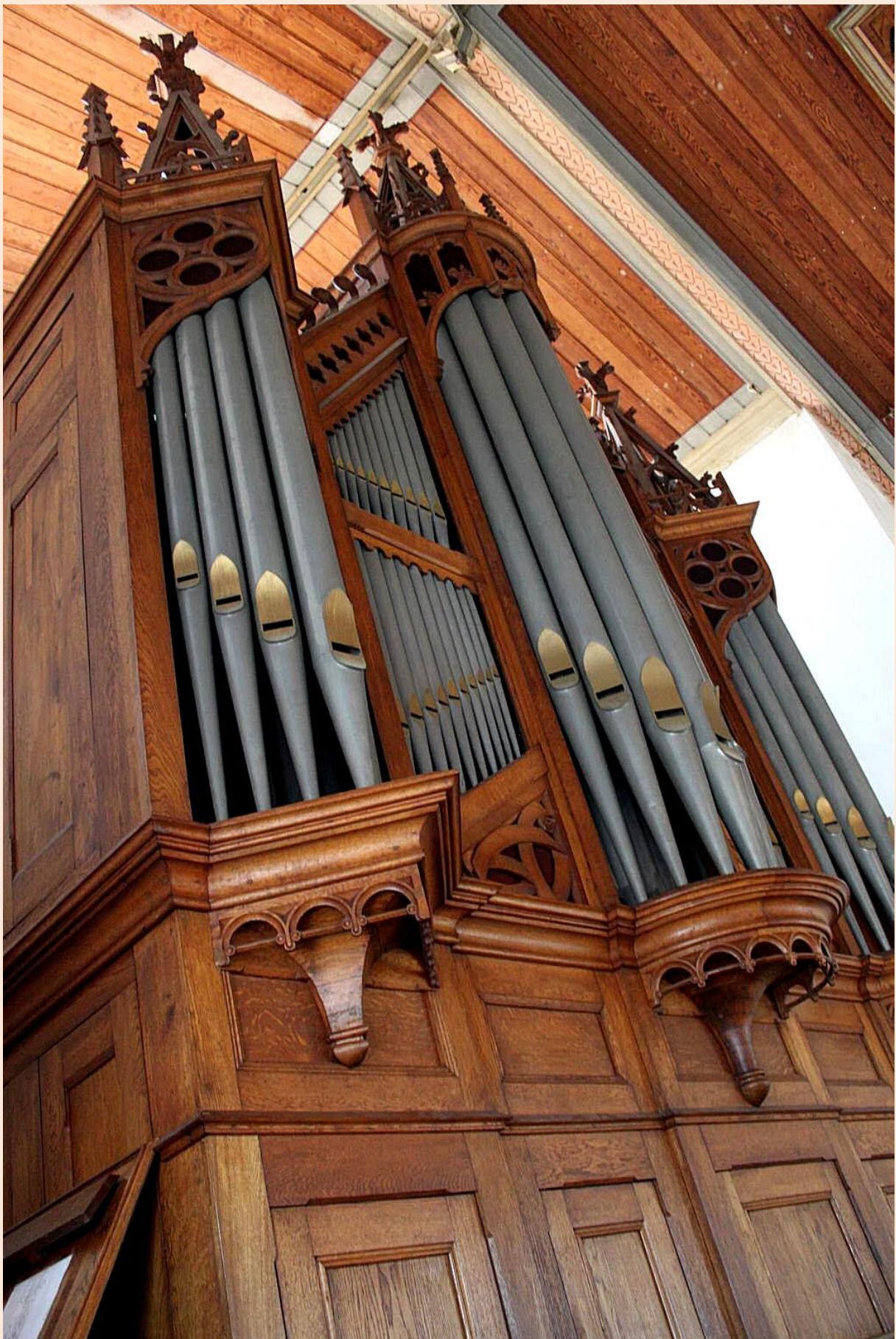
DE ORGELKAST / THE ORGAN CASE / DAS ORGELGEHÄUSE

Het kastontwerp toont de signatuur van het atelier van Wilhem Friedrich en is afgeleid van de hoofdkas van het Peter Gerritz orgel uit 1579 in de Nicolaïkerk te Utrecht, thans koorkerk te Middelburg. Hetzelfde ontwerp vinden we terug bij de Maarschalkerweerd-orgels in Kockengen (1894), Houten (1907) en Roosendaal (1910). In de laatstgenoemde plaats bouwde Maarschalkerweerd een orgel met nagenoeg dezelfde dispositie.

The case design shows the signature of Wilhem Friedrich and is derived from the main case of the Peter Gerritz organ from 1579 in the Nicolaï church in Utrecht, at the moment is this case found in the Choir-church in Middelburg. The same design can be found in other Maarschalkerweerd organs like in Kockengen (1894), Houten (1907) and Roosendaal (1910, in the latter location Maarschalkerweerd built an organ with almost the same disposition).

Das Gehäusedesign zeigt die Signatur von Wilhem Friedrich und leitet sich aus dem Hauptgehäuse der Peter-Gerritz Orgel von 1570 der Nicolaikirche Utrecht ab (dieses Gehäuse steht jetzt in der Chorkirche Middelburg). Das gleiche Design findet sich in Maarschalkerweerd-Orgeln in Kockengen (1894), Houten (1907) und Roosendaal (1910), an letztere Stelle baute Maarschalkerweerd eine Orgel mit fast derselben Disposition.

Dispositie/Specification/Disposition

Manuaal I	(c-g'')	Prestant 8', Roerfluit 8', Octaaf 4', Gedekte Fluit 4', Mixtuur IV (2')	
Manuaal II	(C-g'')	Holpijp 8', Roerfluit 4', Flageolet 2', Quint 1 1/3'	
Pedaal	(C-f')	Subbas 16', Quintadeen 8'	
Koppelingen		Manuaal I - Manuaal II, Pedaal - Manuaal I, Pedaal - Manuaal II	

De in 1909 gebouwde speeltafelkas is origineel, in 1967 werden de originele klaviatuur met registerterassen en de bijbehorende orgelbank door Van Leeuwen vervangen.

The console case work built in 1909 is original, the keyboards with stops terraces and the accompanying bench were replaced by Van Leeuwen.

Das 1909 gebaute Spieltischgehäuse ist original, 1967 wurde die ursprüngliche Klaviatur und Registerterassen mit Orgelbank durch Van Leeuwen ersetzt.

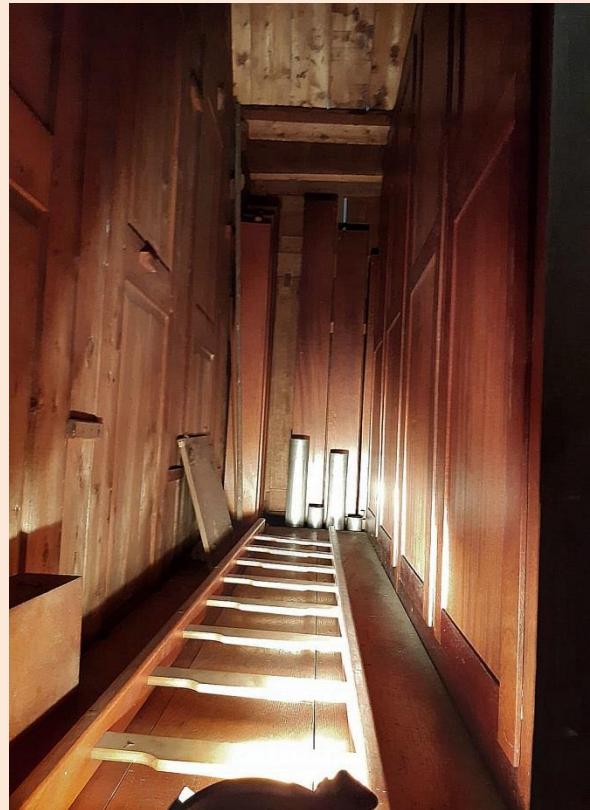
In Den Helder staat de achterwand van de orgelkas staat achter het glas-in-lood roosvenster. Het dag- en zonlicht stond dus op de donkere orgelkas waardoor deze extreem opwarmde. Om deze reden heeft men de achterwand in Den Helder wit geverfd.

In Den Helder the back wall of the case is situated behind the stained glass rose window and the day and sun light came direct on the dark colored organ case and thereby quite much warmed up. Due to this the back wall was painted white.

Rückwand des Gehäuses befindet sich in Den Helder hinter dem Rosettenfenster. Das Tage- und Sonnenlicht war deshalb auf das Gehäuse wodurch es aufgewärmt wurde. Aus diesem Grund wurde die Rückwand weiß gestrichen.

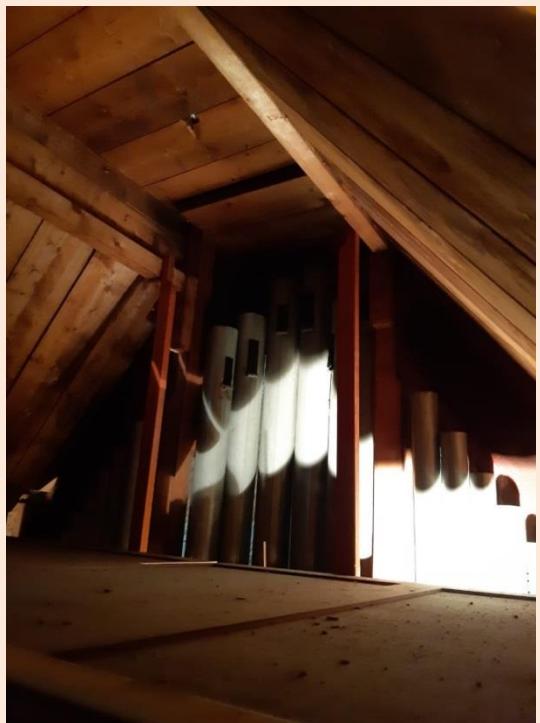

Aan de speeltafelzijde is een toegangsdeur naar het binnenwerk. Toen in 1967 het nieuwe binnenverk werd gebouwd heeft Van Leeuwen (binnen de historische kas) een nieuwe kas geplaatst achter en boven het pijpwerk, dit om de klankkast zo klein mogelijk te maken.

In the console side wall is an access door to the interior. When the new instrument was installed in 1967, Van Leeuwen built inside the original case a new backwall and ceiling above the manual organ pipes, this to construct a smaller sound box.

Am Spieltischseite befindet sich eine Zugangstür zum Innenraum. Als das neue Interieur 1967 gebaut wurde installierte Van Leeuwen neue Wände und eine Decke um die Manualabteilung, dies um den Resonanzraum so klein wie möglich zu machen.

TOETSTRUCTUUR / KEY ACTION / TASTENTRAKTUR

De toetstructuur is op ambachtelijke wijze vervaardigd met houten walsen en ramen, abstracten en fosforbrons en messing vertint draadwerk. De moeren zijn van leder met kernlaken en vilt, de invoeringen zijn van kernlaken.

The key action is traditional made, in general from wood. The roller boards, trackers are from wood, also the arms, the wiring is from fosforbronze and tinned brass. The Nuts are from leather, punschings from scarlet cloth.

Spielstrukturteile wurde zunftgemäß hergestellt: über die Abstraktendrähte werden die mechanischen Verbindungen zu den Winkeln, Wippen und Wellen hergestellt. Die Abstraktdrähte sind aus Messingverzinnt und aus Phosforbronze. Drehpunkte wurden mit Kerntuch eingeführt. Wellerbretter wurden aus Holz konstruiert.

REGISTERTRACTUUR / STOP ACTION / REGISTERANLAGE

De mechanische registertraktuur bestaat uit metalen walsen en balansarmen. De verbindingsstrekkers zijn van hout en metaal. Alles is degelijk gemaakt, de armen zijn vast geklemd op de walsen zodat er tijdens het gebruik nooit iets kan losgaan of verschuiven. De verbindingen zijn kogelgewrichten.

The mechanical stop action consists of metal rollers and wood. All is well made, the arms are clamped to the rollers so that nothing can come loose during use. The joints are ball-joints.

Die mechanische Registertraktur besteht aus Metallwellen und Holz. Die Metallarmen sind an den Wellen festgeklemmt damit die Verbindung sich während des Gebrauchs nicht lösen kann. Die Gelenke sind Kugelgelenke.

WINDVOORZIENING/WIND SUPPLY/WINDVERSORGUNG

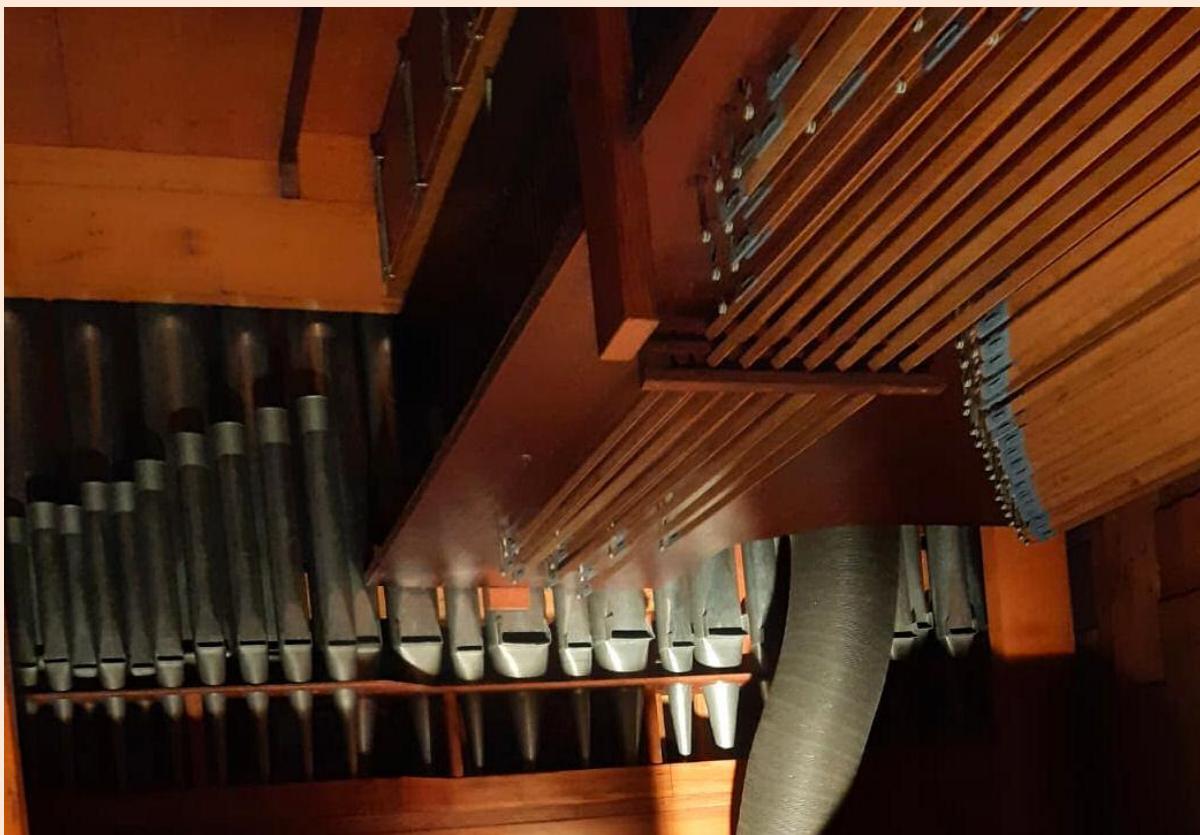

De windvoorziening bestaat uit een klassieke vouwbalg die werd voorzien van drukveren. Alles is op degelijke wijze vervaardigd. De ventilator staat in een geïsoleerde kast onder in het orgel.

The wind supply consists of a classical folding bellow fitted with compression springs. Everything is properly manufactured as was usual during this period. The blower is installed in an isolated box at the bottom of the organ.

Die Windversorgung besteht aus einem klassischen Faltenbalg der mit Druckfedern ausgestattet war. Der Ventilator befindet sich in einer isolierten Gehäuse am Boden.

PIJPWERK / PIPE WORK / PFEIFENWERK

Het pedaalwerk staat tegen de rechterzijwand van het orgel opgesteld. De allergrootste pijpen van de houten Subbas 16' staan tegen de achterwand van de orgelkas, de andere houten pijpen staan in twee rijen dik tegen de zijwand. Het pijpwerk van de gedekte Quintadeen 8' staat daarvoor op de windlade.

The pedal division is situated at the right side wall of the organ. The largest pipes of the wooden Subbas 16' are positioned against the back wall, the others in two rows, against the side wall. The pipe work of the metal Quintadeen 8' is positioned in front of the Subbas.

Das Pedalwerk wurde gegen die rechte Seitenwand der Orgel hingestellt. Die größten Pfeifen des hölzernen Subbas 16' stehen an der Rückwand des Gehäuses, die anderem Holzpfeifen stehen in zwei Reihen dick an der Seitenwand. Die Pfeifen des Quintadeen 8' befinden sich davor auf der Windlade.

De frontpijpen werden in 1909 gemaakt door Maarschalkerweerd & Zoon.

Display pipes were made in 1909 by Maarschalkerweerd & Sohn.

1909 Prospektpfeifen sind von Maarschalkerweerd & Son.

Het pijpwerk op de windlade is gemaakt van orgelmataal.

Pipe work on the wind chest is made from organ-metal.

Pfeifenwerk wurde hergestellt von Orgelmetall

AFMETINGEN ORGELKAS / ORGAN CASE DIMENSIONS / ORGELGEHÄUSEABMESSUNGEN

Hoogte / Height / Höhe: 650cm.

Diepte onderkast / Dept lower part / Tiefe unten 180cm,

Diepte boven / Depth top / Tiefe Oben 250cm

Breedte orgelkas inclusief speeltafel / width including console / Breite inkl. Spieltisch 435cm

Voor de eigenaar is het belangrijk dat dit fraaie orgel op korte termijn een goede bestemming zal krijgen in een kerk in Nederland of in het buitenland. Mede om deze reden heeft men een lage vraagprijs in gedachten. Van den Heuvel-Orgelbouw heeft opdracht gekregen om een geschikte plaats te vinden en kan, indien een koper dit wenst, ook de demontage en overplaatsing verzorgen. Het is echter ook mogelijk dat een koper het orgel in eigen beheer en verantwoording gaat overplaatsen. Alle opties zijn dus mogelijk!

For the owner of the organ it is quite important this instrument find a new home in a church (in the Netherlands or abroad). Due to this the wardens ask a low price for this instrument. Van den Heuvel organ builders are ordered to find a new home and if requested we can dismantle, ship and re-assemble the organ. But it is also possible that the buyer dismantle the organ personal or with the assistance of an organ builder he/she prefers. So all options are possible!

Der Besitzer haltest es für wichtig, dass diese Orgel in einer Kirche ein gutes Ziel bekommt. Aus diesem Grund fragt man einen niedrigen Preis für diese Orgel! Van den Heuvel-Orgelbau wurde beauftragt k:ürsfristig ein geeigneten Käufer für diese Orgel zu finden. Selbstverständlich kann Van den Heuvel die Abbau, Transport, Lagerung, Überholung und Montage für den Käufer übernehmen. Es ist jedoch auch möglich, dass ein Käufer diese Arbeit selbst übernehmt (eventuell mit Hilfe einem Orgelbauer). Alle Optionen sind deshalb möglich!

Voor meer informatie / for more information / für weitere Informationen:

Jan L. van den Heuvel – Orgelbouw bv
Amstelwijckweg 44
NL 3316BB Dordrecht
T +31 (0)78 6179540
vdheuvel.orgelbouw@wxs.nl
www.vandenheuvel-orgelbouw.nl